

בעיטה למעלה
היועץ המישפטי לממשלה, מאיר שמגר, כשהוא עוטה עליו את גלימת הפרקליטים, שמגר דוצה להחליף את גלימת הפרקליט בגלימת שופט עליון, אחרי שיפוט מיוחדת הנוכחית.

נות יועץ-משפטי אחר לממשלה, שלא יהיה בעצמו בעל נטיות פוליטיות. כאשר נרמז הדבר לשמגר, הוא חביע נכונות לפרוש מהתפקיד בו הוא מכהן כבר כ-7 שנים. אולם ברור היה שהוא יהיה מוכן לעשות זאת רק אם יוצע לו תפקיד חשוב אחר — כמו מינוי ל-תפקיד שופט בית-המשפט העליון.

1968, ידע שמגר, בן ה-50, יליד רזניץ, לכלכל את מעשיו ויצותיו המשפטיים. צורה שהועילה תמיד לממשלה, אך לא נשאה חן בעיני חוגים מסויימים במפלגה. בתפקידו הוא גזל סמכויות רבות, הי-מוקנות לפי החוק לפרקליט-המדינה ו-פרקליטי המחוזות. החוק קובע כי אמשטרה מוסרת את תיקי החקירה שלה לחוות-

מי רוצה לפוצץ את היועץ

דעת של פרקליטות המדינה לפני הגשת כתבי-אישום. כאשר פרקליט המחוז חושב כי תיק מסויים חשוב במיוחד הוא צריך להע-בירו לפרקליט המדינה. מה שאירע למעשה הוא שהתיקים הועברו ליועץ-המשפטי במקום לפרקליט-המדינה. שמגר החל למ-לא גם את תפקיד פרקליט המדינה, השי-איר לגבריאל בכ את התופעה בבתי-המש-פט בלבד.

אולם לאחרונה החל שמגר ממלא גם את תפקיד המישטרה. לא פעם קרה כי הוא עצמו הורה למישטרה לפתוח בחקירה כנגד השודר כל שהוא. החוק קובע כי הי-מישטרה צריכה לזווג חקירות כאלו. נכון כי כניסתו של שמגר לתחום המישטרה באה בעיקר כיוון שהמישטרה לא מילאה את תפקידה כראוי, ואינה יוזמת חקירות. אולם לדעת משפטנים הית על שמגר לדאוג לתפקודה היעיל של המישטרה ולא ליטול על עצמו את תפקידה. החקירות שמורה שמגר לנהל והתביעות שהוא מורה להגיש כנגד עמודי החוץ של מפא"י מסייעות לדיין ומחלישות את מחנה מפא"י וספיר. מבחינה אובייקטי-בית ממלא שמגר את תפקידו בצורה מר-שימה. פעילותו נראית לרבים חריצנית.

דעתו של שמגר לא אחת את דעתו כי אינו רואה כל סיבה מדוע לא יפרוש שמגר לפרקטיקה פרטית כעורך-דין, כפי שעשה קודמו בתפקיד, משה בן-אב. העובדה שהיה יועץ-משפטי שהפך לשופט עליון, חיים כהן, אינה צריכה לדעת צדוק לשי-מש תקדים לגבי שמגר. בינתיים ממשיך שמגר בתפקידו, ומאיים בעצם פעילותו על ראשי מפא"י בפיתחת תיבות פנדורה. הנשק הכבד שהוא מחזיק ברובה הוא החקירה נגד מיכאל צור. צור איים מזמן כי לא יילך לבדו לכלא. עד כה לא נעצר ולא הוגש נגדו גיליון אישום. אם יואשם, יחד עם צבי רכטר, עלולים השניים לפתוח את הפה ולסחוף עימם את כל צמרת מפא"י של היום. המסתח לתיבת פנדורה הוא בידי מאיר שמגר. ברצותו יפתחנה, ברצותו לא יפ-תחנה. חכל תלוי בשיקוליו, זחלי הסיבה

תיבות פנדורה

מחלכיו וחחלטותיו של שמגר יצרו יותר ויותר התנגדות כלפיו בקרב צמרת הטיבת מפא"י במיסלגת העבודה.

אתגר ושנתו שנתגר

לכך שהיועץ-המשפטי הפך כיום לאחד האידיים המסוכנים ביותר לשרידי מפא"י ההיסטורית. הוא מסכן את מעמדו ואת הדימוי הציבורי שלהם. הוא חייב ללכת.

לאחרונה התגבשה בקירבם הדיעה כי על מנת למנוע שהחלטות היועץ-המשפטי ישפיעו על ההתמודדות הפוליטיות במי-דינה, יש לסלק את שמגר מכהונתו ולמ-

לאחרי הגב
תמונה נדירה שבה נראה האיש החזק של מיפלגת הע-בודה, פינחס ספיר, בחברת יריבו משה דיין, כשליצידם שני האישים הנוטלים חלק במאבק-הכוחות על השליטון במדינה: נגיד בנקיישראל משה זנבר (חובש כיפה), והיועץ המישפטי מאיר שמגר (משמאל), יריבי פנחס ספיר.

בונה צבי רכטר, על עסקי סולל-בונה—רוונבאום. רכטר איח משופטי דויד בן-גוריון, וממתנגדים הגדולים של רפ"י. שמגר הוא גם שהורה נגד מי להגיש כתבי-אישום בפרשיות כמו אוטוקארט. נתיבי נפט, או בפרשת בנקארץ-ישראל—בריטניה — פרשיות חקשורות כולן בפנחס ספיר ואשר מכשיות את שמו. מצד שני היה זה שמגר שהורה בשעתו להפסיק את האליכים המשפטיים נגד אחיה של אלישבע צ'יזס, מי שחיתה מאהבת של שרהביטחון משה דיין, נגדו הוכן תיק על הונאה. הוא גם שקבע כי פרשיות גניבת העתיקות של משה דיין אינן מחוות עבירה על החוק.

במערכ הכוחות המרכיב את מוקי דיי-הכוח במדינת-ישראל תופס היועץ-המשפטי לממשלה תפקיד יחיד במינו. הוא היחיד שבידו סמכויות בלתי ניתנות ל-ביטול לעכב כל הליך משפטי, לסגור תיקים, להורות על חקירה משטרתית בי-פרש מסויימת או לצוות על הגשת כתבי-אישום כנגד חשופים, אפילו אם חומר הראיות שנאסף נגדם הוא קלוש. סמכויות אלה של היועץ הן רק חלק זעיר מתפקידיו, שכן קודם כל הוא יועץ-משפטי לממשלה, המביא בפניה הוותי-דעת משפטיות על שאלות שנויות בי-מחלוקת. גם תפקיד זה מעניק ליועץ חשי-בות עליונה. רק לעיתים רחוקות תעז-הממשלה לפסול בניגוד לחוות-דעת של יועצה המשפטי.

היועץ-המשפטי הנוכחי לממשלה, מאיר שמגר, העניק לתפקיד מישנה כוח. בגלל אישיותו התקיפה, עצמאותו ושפתנותו הוא הצליח להפוך את ריכוז הסמכויות העצום שבידו, לעמדת כוח פוליטית. כמה אישים כבודים בצמרת מפא"י ל-שעבר טוענים כי מאז התערער מעמדם של אנשי מפא"י ההיסטורית פועל שמגר נגד מפא"י בשיטת הסלאמי: כל פעם הוא מורה להגיש כתבי-אישום נגד מישו הקי-שור למפא"י ישירות או בעקיפין, בגישה מאוד סלקטיבית.

פעילות חד-צדדית

דוגמאות פפורות אלו מראות כי ל-מעשיו ושיקול-דעתו של היועץ-המש-פטי, יש, מדעת או שלא מדעת, משפעות פוליטיות. אישים בכירים במפלגת העבודה מצביעים על העובדה כי שמגר לא פעל בנושאים שעלולים היו לפגוע במשה דיין, שמגר, כאיש אצ"ל לשעבר, מקורב מאוד לדיין. ראשי מערכת-הביטחון הם ידידיו עוד מהתקופה בה כיהן כפרקליט צבאי ראשי, מאז מונה לתפקידו הנוכחי, בשנת

כך, למשל, הוגש על פי הוראת שמגר כתבי-אישום נגד מנכ"ל מקורות, זאב קריב, על הגשת מאזנים לא נכונים בעסקי ורד בשנים 1970/1971. באותה מידה ניתן היה למצוא סיפורים להגשת כתבי-אישום גם נגד מי שהיה מנכ"ל ורד והאחראי להפסדים שלה, צבי צור, מראשי רפ"י וממקורבי משה דיין. אבל זה לא נעשה. הוראה אחרת של שמגר היא לחקור את גובר מפא"י לשעבר ומנכ"ל סולל-